

BEWAAR HET PAND

UITGAVE TOT BEVORDERING VAN DE HANDHAVING DER OUDE GEREFORMEERDE BEGINSELEN

Meditatie

Pinksterprediking en Pinkstervrucht

Die dan zijn woord gaarne aannamen, werden gedoopt

Handelingen 2:41

En als zij dit hoorden werden zij verslagen in het hart. Wat heeft de Pinksterprediking van de apostelen, en dan met name die van Petrus, hun woordvoerder, beslag gelegd op degenen die het hoorden. Ze werden verslagen in het hart. Hun hart werd doorstoken met het zwaard van de Heilige Geest. Wat hebben ze diep beseft dat het gelijk was aan de zijde van de volgelingen van Jezus de Nazarener en Zijn volgelingen, en het ongelijk aan hun zijde. En hoe is hun dat tot nood en schuld geworden.

Hun bange vraag is: wat zullen wij doen, mannen broeders? Mannen broeders! Uit deze aanspraak blijkt dat zij een band gevoelden aan de apostelen, die zij daarvoor veracht en gehaat hadden.

Wat zullen wij doen, mannen broeders? En Petrus zeide tot hen: bekeert u, en een iegelijk van u worde gedoopt in de Naam van Jezus Christus, tot vergeving der zonden; en gij zult de gave des Heiligen Geestes ontvangen.

Bekeert u! U, die uw zonde ziet en beseft, u moet niet in uw zonde blijven, maar er mee breken. U, die wakker geschud bent uit uw zondeslaap, u moet niet weer inslapen: ontwaakt, gij die slaapt, en staat op uit de doden, en Christus zal over u lichten!

Bekeert u! En dan gebruikt Petrus hier een woord, dat aanduidt: een verandering van inzicht, anders over de dingen gaan denken. En dan met name: anders over Jezus gaan denken.

Bekeert u! Laat varen die weg van boosheid, van vijandschap, van Christus-verwerping, en daarom van dood

en vloek en oordeel. Wast u, reinigt u, doet de boosheid uwer handelingen van voor mijn ogen weg; laat af van kwaad te doen, leert goed te doen... .. komt dan, en laat ons tesamen richten, zegt de Heere; al waren uw zonden als scharlaken, ze zullen wit worden als sneeuw; al waren ze rood als karmozijn, ze zullen worden als witte wol. Bekeert u! Ziedaar de onvoorwaardelijke eis. Bekeert u! En in die weg van bekering komt er plaats voor de heilige doop: en een iegelijk van u worde gedoopt in de Naam van Jezus Christus, tot vergeving der zonden!

Deze opwekking van Petrus tot die verslagenen van hart om zich te laten dopen, verwondert ons niet. Had Jezus Zelf voor Zijn hemelvaart Zijn jongeren niet de opdracht gegeven om te dopen in de Naam van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest. En we denken ook aan de doop van Johannes de Doper, die eveneens was "tot vergeving der zonden" (Marcus 1:4).

Nee, Petrus geeft hier geen leerstellige verhandeling van de doop. En of de doop hier heeft plaatsgevonden in de Naam van de drie-enige God, laten we nu maar in het midden. Maar Petrus wil het antwoord geven op de brandende vraag van die verslagen harten. En vanuit dat oogpunt schittert hier de rijke betekenis van de doop. Immers, de doop heeft zijn wezen in Christus en de verzoening door Zijn bloed. En de volle aandacht van die verslagenen moest dan ook op Hem gericht worden. Ze hadden Christus verworpen, gekruisigd. En dat was de oorzaak van hun verslagenheid. En daarom: zullen ze gedoopt worden, laat het dan geschieden in Zijn naam, in de Naam van Jezus Christus, Wiens bloed reinigt van alle zonde.

Een iegelijk van u worde gedoopt. Nee, Petrus zegt niet dat ze allen de doop waardig zijn. Het is en blijft een persoonlijke zaak. Maar zal het goed zijn, dan moeten zij er wel toe komen. In de weg van bekering, van schuldbelijdenis en hartelijk berouw komen tot de doop, die Gods belofte van vergeving en reiniging van zonde en schuld verzegelt. Want u komt de belofte toe.....

Die dan zijn woord gaarne aannamen, werden gedoopt. Of die doop door onderdompeling of door besprenging heeft plaatsgevonden, weten we niet en behoeven we dus ook niet te weten. Die dan zijn woord, het woord van Petrus, vervuld met de Heilige Geest, in de Naam des Heeren, gaarne aannamen.

Welk een wonder. Dit werk is door Gods alvermogen, door 's Heeren hand alleen geschied.

Die dan zijn woord gaarne aannamen, werden gedoopt. Hieruit zullen we moeten opmaken, dat niet alle hoorders het woord aannemen, maar slechts een deel van hen. Ook hier zien wij de scheiding, die zich voordoet overal en altijd waar het Woord wordt gepredikt. Maar toch: voor velen was het Woord een reuke des levens ten leven, een zaad der wedergeboorte, een kracht Gods tot zaligheid, onder de dauw van de Pinkstergeest. Zij namen het woord gaarne aan. Het woord, dat hen zo fel aanklaagde, schuldig stelde, gaarne aannemen, met het hart aanvaarden, onderschrijven.

Heere, het is zo waar: wij hebben U op het hoogst misdaan, wij hebben gezondigd, wij hebben in onze dwaasheid en verblindheid en vijandschap Christus gekruisigd, die toch alleen ons behoud zocht. O Heere: vergeef!

Die dan zijn woord gaarne aannamen. Ja, nu ook het belofte-woord, dat tot inhoud heeft Christus en al Zijn weldaden, gaarne aannemen, met het hart aanvaarden. Want ook hen komt de belofte toe.

Die dan zijn woord gaarne aannamen, werden gedoopt, ondergedompeld in het bad der wedergeboorte, gewassen door Christus' bloed, gereinigd door Zijn Geest. Die dan zijn woord gaarne aannamen, van harte aanvaardden, hartelijk geloofden. Het geloof is uit het gehoor, en het gehoor door het Woord Gods.

Die dan zijn woord gaarne aannamen. Mag het reeds van ons gelden, tot wie de Heere almaar Zijn Woord richt. Waarschuwend, dreigend, maar ook zo wonderlijk lieflijk lokkend en nodigend? Doet het ons nut, omdat het met geloof gemengd is?

Zo gij Zijn stem dan heden hoort: verhard u niet, maar laat u leiden!

Ds. M. Vlietstra.

Van de administratie

In de afgelopen periode konden we weer 8 nieuwe abonnees inboeken. Aan giften ontvingen we f 500,- voor de school in Dundas en f 130,- voor ons blad. Zowel voor de opgaven van de nieuwe abonnees (ook door kerkeraden) en de ontvangen giften, onze hartelijke dank.

Dit blad is een uitgave van de stichting Bewaar het Pand te Meerkerk verschijnt eens in de veertien dagen

COMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. P. den Butter, Ds. A. van Heteren en Ds. D. Slagboom.

ADRES VAN DE REDAKTIE:

Copie voor het volgende nummer van "Bewaar het Pand" zenden naar: Ds. A. van Heteren, Voordijk 247, 2992 AL Barendrecht, telefoon 01806 - 13069.

ADMINISTRATIE:

A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a/d Rijn, tel. 01720-74202, postrek. 70.43.50 t.n.v. de administrateur van "Bewaar het Pand" te Alphen a/d Rijn.

Abonnementsprijs f 10,- per jaar. Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 5 dollar per jaar.

Advertenties f 0,60 per mm met een kolombreedte van 6 cm. Bij kontrakt korting.

ISSN nummer: 0166 - 4646

Enkele abonnees belden ons op dat ze het laatste nummer no. 12 niet hadden ontvangen. Zijn er mogelijk nog meer abonnees, bel maar en we zullen u zo mogelijk alsnog dit nummer sturen.

Adm. Bewaar het Pand: A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a.d. Rijn. Telefoon: 01720-74202. Postbank: 704350.

Van de redactie

Artikelen

Ds. J. van Amstel schrijft opnieuw over "Vrouwen in het ambt". Ds. H. van der Ham besluit zijn serie over Ds. D. Driessen. Ds. D. Slagboom schrijft over de Nederlandse Geloofsbelijdenis. U treft een verslag aan van de afscheidsdienst van Ds. J.P. Boiten van Schiedam.

Ds. D. Driessen 1879-1961 (3)

De vorige keer zagen we hoe Ds. Driessen in Amsterdam-Oost en in Rotterdam-Zuid mocht arbeiden. In Rotterdam heeft hij ook de oorlog meegemaakt. Op zondag 21 oktober 1945 nam hij afscheid van Rotterdam-Zuid met een preek over de tekst Jes. 53:1a - "Wie heeft onze prediking geloofd?" Ruim een week later werd hij door Ds. P. Zwier bevestigd als predikant van Vlaardingen. Op donderdag 1 november deed Driessen intrede met de woorden: Wij zijn dan allen nu hier tegenwoordig voor God, om te horen al hetgeen u van God bevolen is. (Hand. 10:33b)

Vlaardingen

Het kerkgebouw stond aan de Emmastraat. In Vlaardingen wachtte hem geen gemakkelijke taak. De gemeente was tien jaar vakant geweest en de gevolgen daarvan waren niet uitgebleven. Maar Driessen was een krachtige persoonlijkheid. Het kerkelijke leven bloeide door zijn stage arbeid op.

Kort na de oorlog was er niet ver van Vlaardingen een N.S.B.-kamp. Elke week ging Ds. Driessen er op de fiets naar toe, om te evangeliseren.

Ondanks alle beslommeringen en bezigheden, nam hij de tijd voor studie voor zijn preken. Op vrijdagmiddag en zaterdag kreeg men hoogstens voor zeer dringende zaken gehoor aan de pastorie, waar tot diep in de nacht het licht brandde.

In Vlaardingen werd hij gewaardeerd

Ontmoetingsdag Kampen

D.V. zaterdag 16 september in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente. Sprekers 's morgens: Ds. A. van Heteren en Ds. P. van Zonneveld. 's Middags: Drs. G.J. van Rookhuizen, Ds. J. Veenendaal en Ds. E. Hakvoort.

Verschijningsdata zomermaanden

nr. 14 Zal verschijnen donderdag 13 juli, nr. 15 donderdag 3 augustus, nr. 16 donderdag 24 augustus, nr. 17 donderdag 14 september. Daarna weer elke veertien dagen. Alles D.V.

De copy dient uiterlijk de donderdag voor de verschijningsdatum binnen te zijn.

AvH.

om zijn indringende prediking. Ouderling P. Sneep vertelde: "Hij was een evangelieprediker in de volle, rijke zin van het woord. Hij heeft het wel en het wee de gemeente voorgehouden. Hij heeft aangedrongen zoals een herder achter de kudde betaamt. Er zijn er voor wie hij het middel mocht zijn tot hun eeuwig behoud. Voor velen was hij een leidsman en een raadsman.

Wijlen Ds. S. van der Molen getuigde: "Dit is altijd het kenmerkende geweest van de prediking van Ds. Driessen, niet alleen dat hij zich zo bijzonder heeft gebonden aan de heilige Schrift en niet alleen dat hij waarlijk met Paulus kon zeggen, dat hij niets wilde weten dan Jezus Christus en Die gekruist. Maar dat ge ook altijd bij hem kon proeven dat datgene wat hij naar voren bracht ervaring was die hij zelf had doorleefd. Dat 's Heeren woord door zijn eigen ziel was heen-gegaan en dat hij metterdaad uit bevinding kon spreken van datgene wat de Heere in Zijn Woord heeft geopenbaard. Dat maakte de prediking van een bijzonder bekooring. We zouden kunnen zegen: Ook van een bijzondere kracht, namelijk voor degenen die zulks als voedsel voor hun ziel mochten waarderen."

Jaarlijks werd een zendingsdag in het park te Vlaardingen gehouden. Meer dan eens heeft Driessen een openingswoord gesproken uit Psalm 72:16 "Is er een hand vol koren in het land op de hoogte der bergen, de vrucht daarvan

zal ruisen als de Libanon."

Ook mevrouw Driessen was vervuld van de vreze des Heeren. 25 November 1956 was de dag van haar overlijden.

Van oktober tot november 1957 heeft Driessen een tijd in het ziekenhuis gelegen, maar hij mocht weer herstellen. Ter gelegenheid van zijn 40-jarig ambtsjubileum sprak hij een gedachteniswoord naar aanleiding van de tekst 1 Tim. 1:12 - "En ik dank Hem, Die mij bekrachtigd heeft, namelijk Christus Jezus, onze Heere, dat Hij mij getrouw geacht heeft, mij in de bediening gesteld hebbende." Het was alles niet zijn prestatie, maar Gods gratie. Hij mocht roemen in de Heere.

De gemeente schonk een prachtig gedenkraam in de kerk. Het stelt voor de zaaier die uitging om te zaaien. In Vlaardingen heeft Ds. Driessen echt een stempel op de gemeente gezet. Tientallen jaren later spraken de mensen nog dikwijls over de prediking die hij had mogen brengen.

Tot op hoge leeftijd mocht hij het ambtelijk werk verrichten. De laatste zon-

dag preekte hij nog twee keer. Vrijdagavond 15 december 1961 is hij plotseling overleden. Woensdag 20 december leidde Ds. S. van der Molen de rouwdienst. Ouderling Sneep sprak namens kerkeraad en gemeente.

We krijgen de indruk, dat Ds. Driessen een hartelijke, eerlijke man was, die voluit kerkelijk dacht en werkte. Hij leefde mee met kerkelijke vergaderingen, zette zich in voor de zending, deed voorbede voor het admmissie-examen, het curatorium, de Theologische School enz. In het kerkelijk leven was hij een samenbindende figuur.

In prediking en pastoraat was hij ernstig en waarschuwend. Hij legde niemand lichtvaardig de handen op. Wel mocht hij veel onderwijs geven. Door genade kende hij het geestelijke leven en wist de zaken te onderscheiden. Treffend was zijn belangstelling en liefde voor kinderen.

H. van der Ham.

geschonken gaven mag medewerkers in de ambtelijke diensten en dat haar daarbij een volwaardige plaats dient te worden ingeruimd, overeenkomstig het beginsel van wederzijds aanvullend deelgenootschap in een gemeenschappelijke taak."

De moderne theologie turnde de geesten om, zodat drie jaar later de openstelling van alle drie ambten voor vrouwelijke leden van de gemeente volgde. Prof. dr. G.C. Berkouwer, een invloedrijk theoloog, schreef: "Zo zien wij bijv. bepaalde *verschuivingen in het Schriftverstaan* ten aanzien van de "vrouw in het ambt". Ook al voltrekt zich zulk een verschuiving zonder ernstige spanningen (en de vraag is of dit wel geheel waar is), men kan niet ontkennen dat ze van *een andere vertolking der Heilige Schrift* uitgaat dan vroeger het geval was, toen men in het "zwijggebod" een duidelijk voor alle tijden geldig gebod zag."

En prof. dr. H.M. Kuitert, die geen blad voor de mond heeft, zegt onomwonden dat de Synode handelde in strijd met de Heilige Schrift toen zij de ambten openstelde voor zusters van de gemeente. Maar hij vond dit niet erg, want heeft de Schrift wel het eerste, het hoogste en het laatste woord? Het gezag van de Schrift heeft in wezen afgedaan. Men ging nu eenmaal uit van een tijdgebonden Bijbel, bezien door de bril van het moderne Schriftkritische denken, dat z'n duizenden versloeg én verslaat. Kuitert geeft zijn vrijgemaakt gereformeerde collega uit Kampen, prof. dr. J. van Bruggen groot gelijk dat Gods Woord leert dat vrouwen ondergeschikt zijn aan mannen. Maar, zo merkt hij erbij op, wie gelooft dit nu nog en vraagt Kuitert: wie leeft daar nog naar? Is het dan niet beter "gewoon" te doen en ook al gaat het tegen uitdrukkelijke teksten van de Schrift in, onze tijd en ons verstaan te laten beslissen? Wij moeten toch ook nog een keer aan het woord komen?! Helaas zijn de Nederlandse Gereformeerde Kerken in principe gevolgd, nu men het ambt van diaken heeft opengesteld voor zusters der gemeente. De ouderling zal volgen, zoals dit reeds zichtbaar is. Met een overgrote meerderheid nam men dit jaar het besluit, dat nog wel "geratificeerd" moet worden, dat zusters op deze wijze kunnen dienen in de kerken. Men kan dan wel zeggen dat de Heere nog andere wegen kan wijzen, maar dan neem je niet zo'n ingrijpende beslissing, die naar binnen grote betekenis heeft en naar buiten zoveel dui-

Vrouwen in het ambt (2)

Door de emancipatie-beweging is er heel wat in beweging gekomen. Mannen moesten met een andere plaats genoeg nemen en vrouwen namens meer dan eens de "opengevallen" plaats in. Dit proces is nog niet voltooid. Men streeft er naar een totale gelijkheid te verwirkelijken. Niet ziende dat gelijkwaardigheid en gelijkheid niet hetzelfde zijn.

Door het feminisme aangevuurd moesten vrouwen het voor het zeggen krijgen. Zij meenden niet alleen een achterstand te moeten inhalen. Zij waren er van overtuigd dat ze achtergesteld werden, zelfs verdrukt. Zij kwamen nu op voor hun vrijheid, voor hun rechten dienaangaande.

Deze beweging ging de kerken niet voorbij.

Beweging in de kerken

In de rooms-katholieke kerk mag nog zoveel gezegd worden en vele pogingen worden aangewend om vrouwen in het ambt te krijgen, het zal, zo laat het zich aanzien, op niets uitlopen, daar deze kerk het ambt heeft voorbehouden aan de (ongehuwde) man. Het is ondenkbaar dat het celibaat zou verdwijnen. Van deze kerk is daarom niet een verandering van standpunt te verwachten. In wezen is daar niets in

beweging op dit terrein, hoezeer de vrijzinnigheid met name in onze omgeving toeslaat. Rome is er ook nog!

Beperken we ons tot de grote kerken in ons land, dan moet geconstateerd worden dat eerst de Nederlandse Hervormde Kerk overstag ging. In 1958 nam men het besluit (met 24 tegen 22 stemmen) vrouwen toe te laten tot het ambt van ouderling en diaken. Bovendien mochten zij van de synode onder bepaalde voorwaarden (die intussen in de praktijk geheel zijn bijgesteld) ook de kansel op. Vandaag is het heel gewoon geworden dat vrouwen worden beroepen en in gemeenten als predikant werkzaam zijn. In tal van kerkeraden is het aantal vrouwen op z'n minst gelijk aan mannen, die voor dit werk niet meer schijnen te vinden te zijn.

De Gereformeerde Kerken, die na de Tweede Wereldoorlog zoveel veranderingen hebben meegemaakt en vooral na het uitdragen van nieuwe inzichten van de Vrije Universiteit, een totale gedaantewisseling hebben ondergaan (en gingen de theologen niet voorop?), zijn intussen er ook toe overgegaan ruimte te scheppen voor vrouwen in het ambt. In 1966 viel het principebesluit "dat de vrouw met de haar

delijkheid verschaft, dat andere kerken nu weten met wie men te maken heeft. Men heeft andere kerken voor een vol-dongen feit gesteld, met alle gevolgen daarvan.

Er is veel beweging, want zowel in vrijgemaakte kerken als in de kerken waartoe wij behoren gaan stemmen op, die eenzelfde "ruimte" bepleiten en niet alleen op den duur meegaan in dit denken, zoals boven aangegeven, maar, als je goed luistert, nu al op dit spoor zitten. Wat men hier en daar zegt en schrijft liegt er niet om en doet het ergste vrezen. Zullen we in deze beweging worden meegezogen en meegesleurd? Want als het ergens anders stormt, waait het bij ons.

Beweging in de kerken

Velen zijn het met bovengenoemde gang van zaken niet eens. Vanuit hun buigen voor de Schrift kunnen ze niet meegaan en laten van zich horen of hebben stil verdriet.

In de Nederlandse Hervormde Kerken heb je tal van gemeenten die geen vrouwen in het ambt toelaten. Ze protesteren met al wat in hen is en treffen "regelingen", zodat ze in de samenkomsten van de gemeenten niet voor verrassingen komen te staan en de dienst niet zou kunnen doorgaan, omdat een vrouw als "ouderling van dienst" aanwezig is.

Sommigen gaan absoluut niet in diensten voor waar vrouwen in een kerkeraad een plaats ontvingen, al kan dit helaas niet van alle gereformeerde bonders worden gezegd.

En wat te doen wanneer vrouwen op meerdere vergaderingen aanwezig zijn? Uit protest weggaan? We zien foto's in de krant, die dit niet tonen. Integendeel, men zit naast elkaar en blijft zitten, zij het met innerlijk protest en bezwaar.

Velen verlieten de Gereformeerde Kerken vanwege al de veranderingen

die daar met grote snelheid doorgevoerd werden. Het rapport over het Schriftgezag spreekt boekdelen en legt alleen maar vast wat in de praktijk al jaar en dag op te merken was. Er was een deel van de kerk dat bezwaar maakte, maar intussen is het verzet zwak geworden.

En wat is te verwachten van een tegenbeweging van ruim tien gemeenten binnen de Nederlands Gereformeerde Kerken?

We zouden ook naar het buitenland kunnen kijken, maar dat voert ons nu te ver.

In eigen kerken is meer dan eens gewaarschuwd om deze weg niet op te gaan. Juist in verband met wat er verscheen is verwoord dat het zó niet kan en mag. Een hele reeks artikelen van prof. dr. W. van 't Spijke, waarin hij uitvoerig inging op allerlei moeilijke vragen, gaf duidelijkheid. Zoals ook de kerken spraken met het oog op onze kontakten met andere kerken.

Binnen de Nederlands Gereformeerde Kerken zorgde Ds. A.J. Moggré voor een grondige weerlegging in zijn in 1988 verschenen boekje "Adam eerst..." Maar ook deze tegenbewegingen zijn onvoldoende, wanneer de kerk niet onbeweeglijk vast staat. Gods Woord leert ons dat de kerk een pilaar en vastigheid der waarheid is. We zullen de waarheid hoog moeten houden en hebben te strijden voor het geloof de heiligen eenmaal overgeleverd. Wie staat heeft toe te zien dat hij niet valt.

We hebben er voor te staan, willen we trouw blijven aan Gods Woord. Dat stelt ons voor de vraag wat de Schrift ons dienaangaande leert. Want de Schrift moet aan het woord komen en we moeten het Woord aan het woord laten.

Daartoe zal in een volgend artikel een poging worden gedaan.

Van Amstel.

1. Waaruit dat werk voltooid wordt

De apostel draagt de Hebreëen op aan de God des vredes. De Heere werkt en schenkt vrede. Vrede wil zeggen "sja-loom", dat is een volkomen harmonie met de Heere, een ongestoorde gemeenschap van de Heere met Zijn volk. Dat is een wonder. Het is immers vrede voor zondaren die de oorlog aan God verklaard hebben, die gevallen zijn, die haters van God en de naaste zijn, die vol van vijandschap zitten. De vrede wordt aan vijanden aangeboden. Het vloeit voort uit de eeuwige vrede-raad.

De drieënige God is een God van volkomen zaligheid. Hij heeft de weg uitgedacht waarin vrede wordt verworven. God is de bron van de vrede. De Kerk heeft de vrede te danken aan de God des vredes. De vrede komt uit God. De mens verknoeit het. De Heere is de bron van het goede werk tot zaligheid. Wij kiezen uit onszelf voor de dood en de rampzaligheid. De Heere neemt redenen uit Zichzelf. Is de vrede al neergedaald in uw hart? Van nature zijn wij rusteloos door de vuile bron van wanbedrijven in het binnenste. Vrede wordt genoten door zondaren die met een verbroken hart als vijanden verzoend worden. Zij hebben de toorn Gods verdiend. Zij vermeerderen hun schuld. Klagen de zonden u aan? Is het uw vraag of er voor u nog vrede is te verkrijgen? God zorgde voor het vrede-offer. De Israëliet legde zijn hand op de kop van het offerdier en gaf zo uiting aan zijn begeerte naar vrede.

Hebt u een behoeftig hart? Strek uw hand dan uit naar het vrede-offer. Verstaat u: Verzoen de zware schuld? Er is vrede door recht, op grond van het offer van Christus. De Borg en Zijn werk zijn de bron van de vrede. Wij dan gerechtvaardigd zijnde uit het geloof hebben vrede met God door onzen Heere Jezus Christus. Wie zal beschuldiging tegen de uitverkorenen inbrengen? Uit God hebben wij 15 jaren het goede mogen ontvangen. Er mocht vrede onder elkaar zijn, de Heere heeft het welgemaakt, zegeningen zijn geschonken, er was sprake van bekering en een in de ruimte gesteld worden. De Kerk heeft op de God des vredes niets tegen. Er mag vrede zijn bij het afscheid. We mogen in vrede met de gemeente heengaan hoewel we dat niet waardig zijn. De Heere geve u vrede.

Dat is ons gebed. Dat u uit die bron mag putten. Dat de Vredenvorst heerse in jong en oud., Dan wordt de Heere in

Schiedam afscheid Ds. J.P. Boiten

Ds. J.P. Boiten nam 16 juni 1995 afscheid van de gemeente van Schiedam die hij ruim 15 jaar heeft mogen dienen. De dienst vond plaats in het eigen kerkgebouw.

De tekst voor de prediking was Hebr. 13:20 en 21 "De God nu des vredes, Die den groten Herder der schapen, door het bloed des eeuwigen testaments, uit de doden heeft wedergebracht, namelijk onzen Heere Jezus Christus; Die volmake u in alle goed

werk, opdat gij Zijn wil moogt doen; werkende in u, hetgeen voor Hem welbehagelijk is, door Jezus Christus; Denwelken zij de heerlijkheid in alle eeuwigheid. Amen."

Thema:

Gebod om de voltooiing van Gods werk.

1. Waaruit dat werk voltooid wordt.
2. Waardoor dat werk voltooid wordt.
3. Waartoe dat werk voltooid wordt.

Zijn deugden grootgemaakt. De Kerk mag uit de bron van vrede putten.

2. Waardoor dat werk voltooid wordt

Op de achtergrond staat het Oude Testament. Met name valt te denken aan Jesaja. Het volk in ballingschap bidt om verlossing terugziende op de verlossing uit Egypte. Het vraagt om herderlijke zorg, om uitredding uit de ballingschap. Die vraag om verlossing vindt ten diepste zijn vervulling in de opstanding van Jezus Christus uit de doden. Vraagt u naar verlossing? Vraagt u waar die God is Die verlost uit de zonde en het graf? In de opstanding van Christus breekt het vrede-rijk aan. De opstanding van Christus bewijst dat God de God des vredes is. Een vrede die alle verstand te boven gaat. De grote Herder der schapen is uit de doden wedergebracht. Het Oude Testament spreekt ook van herders, maar zij waren het ten dele. De grote Herder is volmaakt. Als Vredesvorst kan hij eeuwige vrede gebieden in de harten. Christus heeft de straf voor Zijn kerk gedragen. De God des vredes bracht Hem naar buiten: alles is voldaan! Het is de bede van de apostel en van een predikant dat de grote Herder vrede schenke en zorge. De grote Herder zorgt voor verloren schapen. Een predikant is onderherder. Als een onderherder vertrekt blijft de grote Herder. De schapen kennen Hem en volgen Zijn stem. Hoort u bij die schapen? Zo niet dan bent u op weg naar dood en verderf. Jongens en meisjes: Bid je om die zegen? Het grootste zou mogen zijn een schaapje te mogen worden van die goede Herder. Is het uw bede: Herder, ontferm U? Gods Kerk heeft die Herder groot te achten. Hij zocht op, Hij betoont Zijn trouw, macht en liefde. De schapen hebben een dwaalziek hart. De Grote Herder brengt in het Vaderhuis. Ook in Schiedam hebben we soms het getuigenis van een betere hoop mogen vernemen.

“Door het bloed des eeuwigen testaments”. Het bloed is onmisbaar. Zonder bloedstorting geschiedt er geen vergeving. Dat bloed moest gesprengd worden ten tijde van het Oude Testament. Het eeuwige testament wil zeggen het nieuwe verbond. Op en onder de kansel is gewezen op het bloed van het nieuwe verbond, het bloed van Christus. Mag u schuilen achter het Bloed? Als de grote Herder der schapen heeft Christus Zijn leven gegeven. Bedenk het wel dat er geen

ander testament komt, bedenk dat buiten deze Herder geen zaligheid is. Ben ik vrij van uw en jouw bloed? In het bloed van Christus ligt troost voor schuldigen. Dat de grote Herder der schapen de kracht van Zijn bloed deed ervaren.

3. Waartoe dat werk voltooid wordt

Het goede werk dat de Heere begint zal Hij ook voltooien. Dat goede werk houdt in dat de Heere vrede aan zondaren schenkt. Het deed smart dat niet ieder hiervan sprak. Het was pijnlijk dat er waren die de kerk de rug hebben toegekeerd. Het goede werk houdt in dat de Heere uit de wereld trekt. Daar mocht van gesproken worden op ziekbedden, op begrafenissen en op bezoeken die gebracht werden. “Die volmaakte in u alle goed werk”. De oude natuur speelt telkens op. Gods kinderen hebben blijvend de Heere nodig. Hun staat ligt vast, maar hun stand is wisselend. De Heere onderhoudt, versterkt en verdiept.

“Opdat gij Zijn wil moogt doen.” Dat is het leven der heiligmaking. De Herder leidt in het rechte spoor. De vraag leeft: Wat wilt Gij dat ik doen zal? De eigen wil heeft de doodsteek gekregen. “Hetgeen voor Hem welbehaglijk is.” Niet onze offers en onze godsdienst zijn de Heere welbehaglijk. Alleen het werk van de grote Herder is de Heere welbehaglijk. De Borg bediene veel uit Zijn werk. Je kunt het met een net leven niet doen. De Heere volbrengt Zijn werk ten einde toe. Het werk komt in dit leven nooit klaar. Voortgaande bekering is

nodig.

Heb ik als predikant mijn doel bereikt? Sommigen kwamen niet tot het doe van belijdenis. Sommige bejaarden zijn niet klaar voor het sterven. De vrede wordt nog gemist.

De Heere maakt dat een mensenkind Hem welbehaglijk gaat worden. Dan poogt men niet een predikant of andere mensen te behagen. Is het uw wens de Heere welbehaglijk te leven?

De tekst zegt: “Door Jezus Christus.” Het is alleen op grond van Zijn werk. De gemeente wordt bedreigt en wordt omringd door gevaren. De Heere wil en zal bewaren op het gebed.

Zijn er die het moeten zeggen dat zij zo vleselijk zijn? Belijdt het. Het bloed van Christus geldt nog.

Het slot van de tekst luidt: “Denwelken zij de heerlijkheid in alle eeuwigheid. Amen.” Er wordt niet geëindigd in de mens. De Heere werkt immers alles naar Zijn welbehagen. Wilt u Hem eren? De grootste vrucht is Hem te eren. De verkondiging zal overgaan in lofprijzing, het gebed in aanbidding. Het Lam zal alle eer en heerlijkheid toegebracht worden. Uit God, door God en tot God zijn alle dingen. Soli Deo Gloria. Amen.

Na het uitspreken van de zegen sprak Ds. H. van der Ham toe namens de classis Rotterdam en als consulent. Vervolgens sprak ouderling W. Mak namens de kerkeraad en de gemeente. Ds. Boiten sprak een dankwoord. Tenslotte was er gelegenheid afscheid te nemen van de fam. Boiten.

A. van Heteren.

Nederlandse Geloofsbelijdenis (75)

De tirannie verdrijven....

We kennen de woorden van dit opschrift. Ze zijn ontleend aan ons nationale volkslied, het Wilhelmus. Het is nog niet lang geleden dat we de betekenis van die psalm uit de diepte weer hebben gevoeld, bij de herdenking van 50 jaar bevrijding. Hoe hebben we toen ook het zesde couplet meegezongen:

*“dat ik toch vroom mag blijven,
Uw dienaar t'aller stond,
de tirannie verdrijven
die mij mijn hart doorwondt”.*

In dit “nieuw christelijk lied”, gemaakt ter ere van Willem, Prins van Oranje, laat de dichter de prins zelf spreken. We horen hem dan als de man, die naar de overtuiging van de dichter, bestemd is te zijn naar Gods

Raad: de redder des vaderlands. Juist in de tijd, dat het Wilhelmus gedicht wordt, is dat zo bemoedigend.

We moeten denken aan de eerste jaren van de 80-jarige oorlog tegen Spanje, nog vóór de grote wending in de innamen van De Briel door de watergeuzen, 1572. Het kan 1570 of 1571 geweest zijn. Het was een zeer benauwende en uitzichtloze periode, vooral voor de verdrukte Kerk in ons land. Alva was zo'n drie jaar van te voren naar ons land gestuurd met 10.000 man keurtroepen om een zgn. straoefening te houden in de Nederlanden. Filips II gedoogde het niet langer dat er hier een zekere vrijheid kwam voor de reformatisch gezinden. Hij meende hen door de zending van deze man eronder te krijgen.

Vreselijk was Alva al te keer gegaan. Duizenden werden door de ingestelde Raad van Beroerten gevonnist. Edelen, die het opnamen voor meer vrijheid, moesten hun leven verliezen. Duizenden moesten voor hun geloof de gevangenis in of als martelaar sterven. Hun bezittingen werden verbeurd verklaard. Zelfs gebeurde het dat reeds gestorvenen werden opgegraven en onder de galg gesleept, als het van hen bekend was, dat ze zonder de sacramenten van de stervenden waren heen-gegaan. Zo kon men alsnog de nagelaten bezittingen in beslag nemen! Vrouwen en kinderen werden omgebracht enkel en alleen omdat ze hun mannen of ouders in hun lijden een bewijs van meeleven hadden gegeven. Ondertussen waren de eerste pogingen om ons land te bevrijden van die tirannie in feite mislukt. Tevoren was Prins Willem naar Duitsland gevlucht om aan de grijpende hand van Alva te ontkomen. Hij had daar een plan beraamd om Alva en zijn leger uit de Nederlanden weg te krijgen. Na aanvankelijke hoop door de overwinning bij Heiligerlee kwam er de terugslag. Het ergst was de mislukking van de inval met een huurleger in het Zuiden met het doel om door te stoten naar Brussel. De vertragende tactiek van Alva met zijn leger kostte de prins het moreel van zijn soldaten en veel bezittingen, die hij te gelde moest maken om de soldij te betalen. Hij was genoodzaakt geweest terug te trekken. Moedeloos was de prins uiteindelijk weer teruggekeerd naar Duitsland, op de Dillenburg. Hij was daar ellendig, verlaten en zonder uitzicht. De zaak van de vrijheid voor de Nederlanden scheen wel helemaal verloren te zijn! In die dagen het Wilhelmus!

Meestal wordt aangenomen, dat Marnix van Sint-Aldegonde de dichter was geweest. Deze zou de prins van Oranje meerdere keren hebben opgezocht in de plaats van zijn ballingschap, op de Dillenburg. Het laat zich denken, dat de prins in die tijd dit lied ontvangt. Het is in ieder geval voor hem en voor de verdrukten in de Nederlanden tot steun en bemoediging geweest.

Hierin wordt ook gesproken van het verdrijven van de tirannie. Het betekent niet, dat ons volkslied een gewoon verzetslied is geworden, dat oproept tegen de gevestigde machten. Zo wil men het vandaag wel zien of liever men probeert het ervan te maken. Het is een werkelijk "christelijk lied". Vanuit de nood van de ver-

drukking om Gods Woord verwacht de dichter het van de Heere. De ware lijdzaamheid komt er sterk in uit, in het erkennen van Gods souvereiniteit, in het luisteren naar Gods wil. Tòch: die lijdzaamheid is geen verkeerde lijdelijkheid. Het gaat om de verwachting van de Herder, Die niet slaapt. Hij is de Machtige om in te grijpen door Zijn genade. En dat gaat niet buiten het daadwerkelijk verzet om, waartoe Prins Willem als een goed instrument geroepen is. Om de tirannie te verdrijven!

Gods leiding

We zijn ongemerkt bezig met een antwoord te zoeken op een moeilijke vraag: is er naar Gods Woord daadwerkelijk verzet geoorloofd - en hoe? - tegen een overheid, die eist wat God verbiedt? We hebben hier te waken voor al te gemakkelijke antwoorden, die bij de geringste moeiten, die de Overheid de burger aandoen al van daadwerkelijk verzet willen spreken. Daarbij moet het ook gezegd worden, dat we gemakkelijk over deze zaak spreken, terwijl de verdrukking nog op een grote afstand staat.

Met name Calvijn, die veel te maken had met de vragen rond een werkelijk tirannieke overheid, heeft daar niet zo gemakkelijk een antwoord op gegeven.

We merken op, dat de kerkhervormer vooral lette op de leiding van God tot verlossing van de druk. Het behoort tot Gods "wonderbare goedheid en macht en voorzienigheid". Daarbij kan de Heere uit Zijn dienstknechten mannen verwekken "van wie het duidelijk is dat ze redders zijn". De Heere "voorziet hen van Zijn bevel om een misdadige regering te straffen en het op onrechtmatige wijze verdrukte volk uit zijn jammerlijke ellende te bevrijden". Calvijn heeft tevoren heel uitdrukkelijk gezegd, dat de verdrukking van een hardvochtig en goddeloos vorst allereerst de herinnering moet doen opkomen van onze zonden. Het geeft reden de hulp des Heeren in te roepen. De Heere zal met hen richten. Toch ziet Calvijn dat die God ook redders geeft, door Hem geroepen. Van hen zegt hij het "aangezien zij door een wettige roeping Gods opgewekt waren tot het verrichten van zulke daden, schonden ze, door de wapenen tegen de koningen op te vatten, geenszins die majesteit, die door Goddelijke ordinantie de koningen gegeven is.." Deze woorden staan in de Institutie, maar we kunnen er ook van lezen in

Calvijns preken bijv. in een preek over de verlossing door Abraham van Lot uit de hand van de vier koningen, Genesis 14. Daar wijst hij ook op het bijzondere, dat er in bijzondere gevallen personen zijn "die door Hem - de Heere - gekozen zijn en gewapend zijn met Zijn gezag en met Zijn macht". Ook zag Calvijn het als geoorloofd, dat lagere magistraten, die een opdracht hebben om de privileges van het volk te bewaken desnoods tegenover de regerende vorst, de woedende ongebondenheid der koningen tegen-gaan". Zij mogen die zelfs "niet door de vingers zien". In de regel verwerpt Calvijn het initiatief van de afzonderlijke onderdanen tot een gewapende opstand tegen een tirannieke vorst, die de ware godsdienst tegenstaat en vervolgt.

Hij is duidelijk tegen een revolutionair omverwerpen van de staatkundige orde. Beide mogelijkheden, die hij voor mocht dragen, gaan uit van de bestaande rechtsorde. Het gaat om de bevrijding van de tirannie van een heerser, die gewelddadig optreedt tegen de vooral geestelijke vrijheden van het volk.

Laat het ons duidelijk zijn, dat in deze gedachten bij Calvijn Gods bestel erkend blijft, Die de vorsten aanstelt en afzet naar Zijn wil. Hij is het ook, Die redders roept of door een, door Zijn Voorzienigheid gegeven orde, de mogelijkheid van verandering geeft. Deze beginselen hebben grote invloed gehad in de tijd van de reformatie en daarna. Zij zijn later uitgewerkt door Beza, de opvolger van Calvijn en anderen, die openlijk gesproken hebben van een recht tot opstand. Zij gaan over het algemeen verder dan Calvijn in hun visie op grenzen van de overheidsmacht. Het is ook wel te begrijpen, als we denken aan wat later op zo'n treurige manier in Parijs gebeurt: de bloedbruiloft of Bartholomeusnacht. Duizenden Hugonoten worden op een verraderlijke wijze vermoord. Het inspireert tot nadere bezinning in dit opzicht. Het zal heus wat te zeggen hebben, dat met name Beza daarna schrijft over het recht van de lagere overheden tegenover de tirannieke vorsten.

Een lijn naar onze vrijheidsstrijd

Het zou onjuist zijn de strijd om onze nationale vrijheid tegen Spanje te idealiseren. We begeren het ook niet te doen met Prins Willem van Oranje. Iedere handeling in die strijd kan niet gerechtvaardigd worden en het leven

van Prins Willem is niet volmaakt geweest. Niettemin gaat het hier om het beslissende: de duidelijke lijn vanuit de beginselen van de reformatie naar het ontstaan van onze nationale vrijheid.

We maken maar enkele opmerkingen: God heeft de prins van Oranje beschikt in die nooddijd om tegen de tirannie te strijden. We weten uit de geschiedenis van kontakten tussen hem en Marnix van Sint-Aldegonde, die weer contact gehad had met Calvijn in Genève. Zij hebben tot de Prins gesproken. Zij zullen mede dienstbaar geweest zijn voor de openlijke overgang naar de Kerk van de reformatie.

Dan: het gaat niet gelijk om de verwerping van Filips II als koning. Wat in het Wilhelmus nog staat: "de koning van Spanje heb ik altijd geëerd", was de gedachte bij Prins Willem en in de Nederlanden. Men had wel bezwaren tegen diens regering hier, maar men bleef hem eren. Het verzet ging - aanvankelijk - tegen zijn slechte raadgevers, zoals Alva. Het blijkt nog uit een smeekschrift in 1573, waarin ontkend wordt dat de wapenen zijn gericht tegen zijn koninklijke majesteit.

Oók bleek het, uit de politieke handelingen, dat het geen revolutie was. De Statenvergadering werd al spoedig na de inname van De Briel en de overgang van meerdere steden in Holland samen geroepen. Temidden van de grote gevaren werd die vergadering gehouden. Marnix hield een rede aan het begin en herinnerde aan wat er gebeurd was in de verlossing uit de gruwelijke tirannie der Spaanse knechten. Hij wees op de Almacht Gods, Die door Zijn daden de ogen van het volk geopend had voor wat te doen stond. Hij vermeldde bereidheid van de Prins van Oranje. Op die vergadering werd de Prins als stadhouder van de koning erkend, alsof er niets gebeurd was en Oranje niet al te lang van al zijn stadhoudersschappen vervallen was verklaard. Zo kwam Oranje uit, als een "magistraat", die de strijd voor de vrijheid zou strijden tegenover de tirannie. Er was geen omverwerping van de bestaande staatkundige orde, al hoewel er uiteraard dingen gebeurden die formeel niet konden.

Tenslotte: een centrale zaak was die van de Gereformeerde religie. Het is ongetwijfeld historisch juist dat daarover in de kringen van het volk verschillend gedacht werd. Het was niet zo: tegen Spanje en zelf vóór de Gereformeerde religie. Maar toch, wat

al uitgesproken was vóór de oorlog door de kerkeraden, Oranje als hoofd, indien hij belooft de publieke uitoefening van de Gereformeerde religie te beschermen, is later uitgekomen. Het is opvallend dat men in het buitenland sprak over de "rebellens in Holland en hun godsdienstoorlog". Trouwens waren voor het besef van de gelovigen mét de vervolging de privileges niet door de heersende macht geschonden. Die had zich in wezen verbonden met de Roomse Inquisitie. Zo was er voor hun besef een recht tot daadwerkelijk verzet.

Zo kunnen we het stellen, dat de vrijheid van ons land onmiskenbaar verweven is met de strijd voor de reformatorische waarheid.

De breuk met Filips II

In 1581 vond de totale breuk plaats met Filips II. We hebben het meestal over de "afzwering" van Filips II. In juli 1581 verklaarden de Staten-Generaal de koning vervallen van zijn rechten in de Nederlanden. Het werd even later uitgewerkt in het plakkaat van verlating. Daarin werd gesteld dat de koning zich al te lang en te vaak als trouweloos had doen kennen en geen oor gehad had voor alle smeekbeden, die aan hem werden gericht. Hij had met een eed gezworen de privileges van het volk te verdedigen, maar hij heeft die overeenkomst blijvend geschonden. Zo is hij uitgekomen als een tiran.

Het laatste stond zonder meer in het Plakkaat van verlating: "Als een vorst zijn plichten niet nakomt, maar in plaats van zijn onderdanen te beschermen, hen probeert te onderdrukken als slaven, dan is hij geen vorst maar tiran".

We moeten eerlijk zeggen dat in dit belangrijke document het godsdienstig aspect mager is.

In feite ontbreekt de verwijzing dat men Gode meer gehoorzaam is dan de mensen. Politieke overwegingen zullen er niet vreemd aan geweest zijn. Men wilde die de Gereformeerde godsdienst niet toegedaan waren, niet afstoten. Echter het eigenlijke motief achter de afzwering van Filips II kan weergegeven worden door de woorden van Marnix van Sint-Aldegonde, door Groen overgenomen: Wij verwerpen de koning, ook dewijl hij, gezworen vijand van de ware religie en van Gods Woord, in generlei wijze het bestuur des lands hebben wil, dan op voorwaarde van het Rijk van Jezus Christus te kunnen uitroeien". En dat

was geheel in de lijn van de Gereformeerde belijdenis.

D. Slagboom.

Gereformeerde Bijbelstichting

GBS plaatst Bijbels in gevangenissen. De Gereformeerde Bijbelstichting (GBS) heeft ruim 800 bijbels en 260 bijbelgedeelten verspreid in Nederlandse gevangenissen.

Dat blijkt uit het jongste nummer van Standvastig, het kwartaalblad van de GBS.

In Nederland zijn 60 Inrichtingen van Justitie. In het kader van bijbelverspreiding in eigen land stuurde de GBS een brief naar de geestelijk verzorgers van al deze Inrichtingen of gevangenissen. Daarbij werden Bijbels in de Statenvertaling en diverse Bijbels in andere talen kosteloos aangeboden. Vanuit een 18-tal gevangenissen kwam een reactie binnen. Zo dienden geestelijk verzorgers van de penitentiaire inrichting "Over-Amstel" in de Bijlmer te Amsterdam een aanvraag in voor 170 Bijbels in de Statenvertaling.

Naast Nederlandse Bijbels zijn Bijbels verspreid in het Engels, Duits, Frans en Spaans. Daarnaast ook Johannes-evangelieën in het Catalaans, Engels, Frans, Nieuw Grieks, Hebreeuws, Portugees, Russisch, Spaans en Tamil.

Reacties

Diverse predikanten stuurden een schriftelijke reactie na ontvangst van het aangevraagde pakket Bijbels aan de GBS. Enkele gedeelten uit ontvangen brieven:

"Vandaag ontving ik uw prachtige geschenk: die mooie Bijbels in de Statenvertaling en in andere talen. Mensen die in de gevangenissen zitten zullen het zeker heel erg op prijs stellen. Heel veel dank. De Statenvertaling is nog iets anders dan alle steeds weer nieuwe moderne vertalingen, die vaak gedateerd (aan tijd gebonden) zijn".

"Hartelijk dank voor het toezenden van de Bijbels, die wij in goede staat ontvangen hebben".

"Deze week ontving ik uw pakket met Bijbels. Hierbij wil ik u hartelijk bedanken voor uw gift.

Een aantal Bijbels kon ik direct doorgeven aan gedetineerden die al eerder eens aangegeven hadden dat de door ons vaak gebruikte "Groot Nieuws

Bijbel" niet echt paste bij hun ervaring met bijbeltaal".

Boekbespreking

Abraham Hellenbroek, **De Beloofde Messias**, 169 blz., f 23,50, Uitgeverij de Hertog B.V., Houten.

Het boek bevat dertien adventspredikaties uit het bekende werk "De Evangelische Jesaja". Deze herdruk is wat tekst en inhoud betreft onveranderd, maar wel herschreven in de huidige Nederlandse taal. Aanbevolen.

De Chinese christenen vragen om uw hulp

De Chinese christenen in Zuid-West China, die op het platteland wonen, smeken de Nederlandse christenen om hulp.

Zij hebben die hulp dringend nodig.

De sterke groei van de huisgemeenten draagt ertoe bij dat er een

tekort is aan schuurkerken.

De kosten van de bouw van een schuurkerk met plaats voor 800 tot 1000 personen zijn

f 65.000,-

"Er is al één schuurkerk binnen"

Vanwege de grote opkomst is er een **tekort aan bijbels.**

Bijbelverspreiding blijft noodzakelijk. Ook vragen zij goed opgeleide Evangelisten.

De Bonisa-zending wil een Bijbelgetrouwe opleiding steunen, omdat studerende Evangelisten zelf geen geld hebben.

43.500

Postgiro 31 555 32

Stichting BONISA-zending

Secretariaat:
Schoolstraat 17
2161 HB Lisse
of op rek.
33.65.54.613
van de Rabobank
te Lisse,
t.n.v. Stichting
BONISA-zending.
Gironr. van de
Rabobank 163525.

Lezingen en informatie met of zonder dia's voor verenigingen en scholen kunt u aanvragen bij
dhr. T. Schutink,
Emmeloord,
tel. 05270-15083,
Donaustraat 5,
8303 WL
Emmeloord

Z E N D I N G S D A G

Op D.V. zaterdag 29 juli organiseert het plaatselijke Mbuma-zendingscomité uit Urk weer haar jaarlijkse zendingsdag in de Menorah-kerk, Singel 16 te Urk. De aanvang is 's morgens om half elf.

Sprekers: Ds. Tj. de Jong uit Staphorst.

Ds. J. Veenendaal uit Katwijk aan Zee.

Pauze: 12.30 t/m 14.00 uur.

Ds. J. Goudriaan uit Ede.

Dhr. F. Snoek uit Urk (vertelling v.d. jeugd).

Ds. H. Zweistra uit Leerbroek.

Tijdens de pauze is er gelegenheid om meegebrachte etenswaren te nuttigen in de zaal van de Jachin-Boaz kerk.

Er zal ook weer versgebakken vis aanwezig zijn.

Verder is er een boekenstand, en zullen allerlei artikelen, t.b.v. de zending, te koop worden aangeboden.

Iedereen wordt hartelijk uitgenodigd om deze zendingsdag bij te wonen, zowel jongeren alsook ouderen zijn welkom!

Stichting Bemiddeling Kraam- en Gezinszorg Meijer (B.K.G.M.)

Reeds velen maakten gebruik van de bemiddeling voor Kraam- en/of Gezinszorg.

Heeft u Kraam- of Gezinszorg nodig en u bezit geen TV, bel dan gerust.

Stichting Bemiddeling Kraam- en Gezinszorg Meijer
Telefoon 02943 - 1145, mevr. J. Meijer.

KRAAMZORG

GEZINSZORG BKG

De Stichting Bureau Kraam- en Gezinshulp bemiddelt tussen hulpaanvragers en zelfstandige gediplomeerde verzorgenden.

Voor uw hulpaanvraag en/of inlichtingen kunt u bellen:

08385-27799

Voor kraamhulp graag tijdig bellen!

buro voor architectuur en ruimtelijke ordening d. vroegindewey b.v., architect BNA

Een dynamisch buro dat opdrachten ontwerpt en uitwerkt middels geavanceerde tekencomputers; alle overige werkzaamheden zijn eveneens geautomatiseerd.

Het buro heeft een zeer uitgebreid en gevarieerd opdrachtenpakket in:

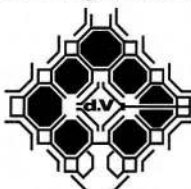
* Utiliteitsprojecten

- kantoren
- scholen
- kerken
- bedrijvenparken
- sociale werkplaatsen
- multi-funktionele gebouwen

* Woningbouw zoals:

- gesubsidieerde (premie A - woningwet)
- bungalows - 2 onder 1 kap
- renovatie

in de regio, elders in Nederland, alsmede daarbuiten.

buro voor architectuur en ruimtelijke ordening d. vroegindewey b.v., architect BNA reg. nr. 1.890126.262
oosthavendijk 46 3241 lk middelharnis tel. 01870-85800
postbus 82 3240 ab middelharnis fax 01870-86910